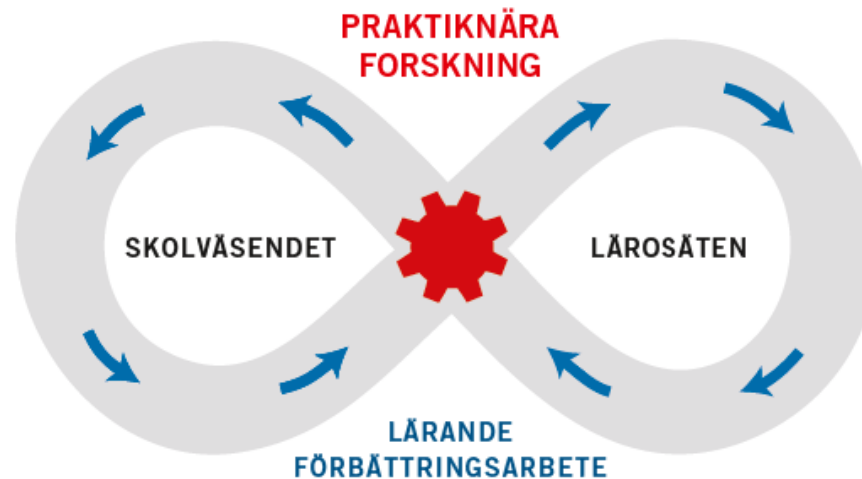

FORSKA TILLSAMMANS

– samverkan för lärande och förbättring
(SOU 2018:19)

Betänkande av Utredningen om praktiknära skolforskning i samverkan
Särskild utredare Cecilia Christersson

UPPDRAGET

Ökad samverkan kring praktisk forskning (*mellan universitet och högskolor med lärar- och förskolläro-utbildningar och skolhuvudmän*) **för stärkt vetenskaplig grund i skolväsendet**

- **Kartlägga befintlig samverkan**
- **Redovisa hinder för långsiktig samverkan**
- **Föreslå modeller för långsiktig samverkan**
- **Bedöma vilka åtgärder som intresserade behöver vidta för att genomföra modellerna**
- **Föreslå författningsändringar och andra åtgärder**

AVGRÄNSNINGAR

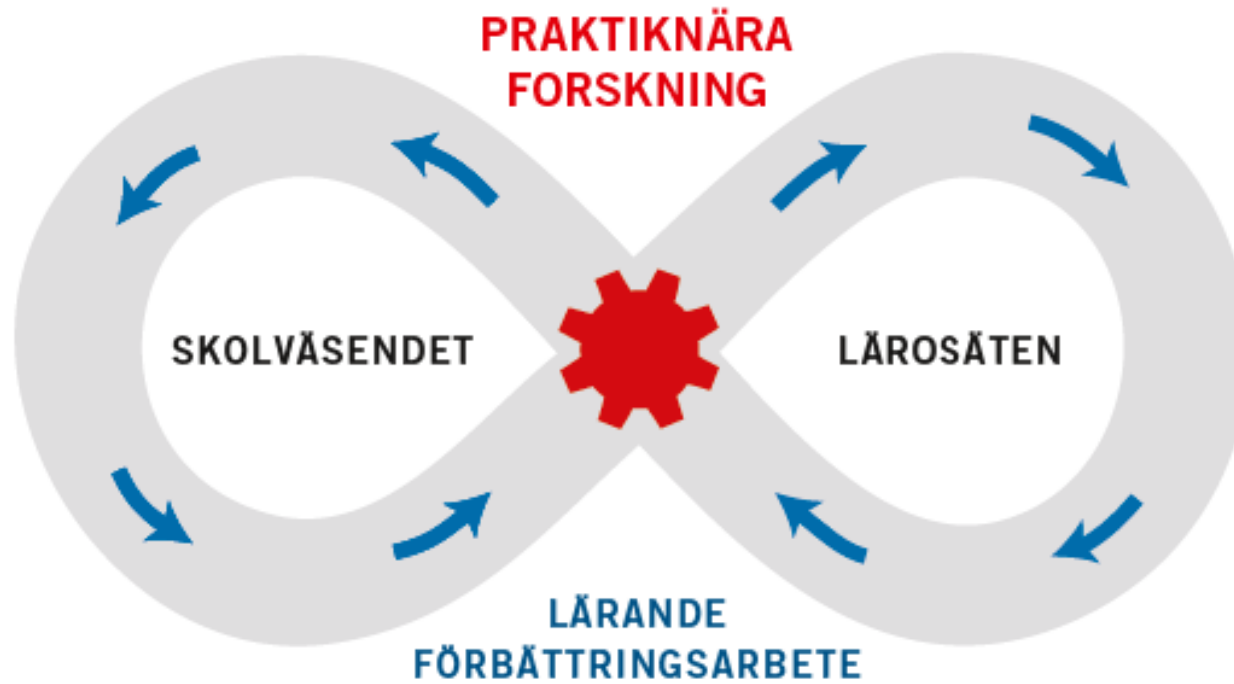
- **Andra pågående utredningar av betydelse för uppdraget**
 - **Utredningen om en bättre skola genom mer attraktiva skolprofessioner**
 - **2017 års Skolmyndighetsutredning**
 - **Styr- och resursutredningen (Strut)**
- **En femårig försöksverksamhet med praktiktäna forskning pågår parallellt (2017-2021)**
 - **Samordnas av Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet och Karlstads universitet**

ARBETSFORMER

- **Särskild utredare och utredningssekreterare**
- **Gemensamma möten med samverkansparterna**
- **Samråd, intervjupersoner, studiebesök**
- **Expertgrupp från Utbildningsdepartementet**

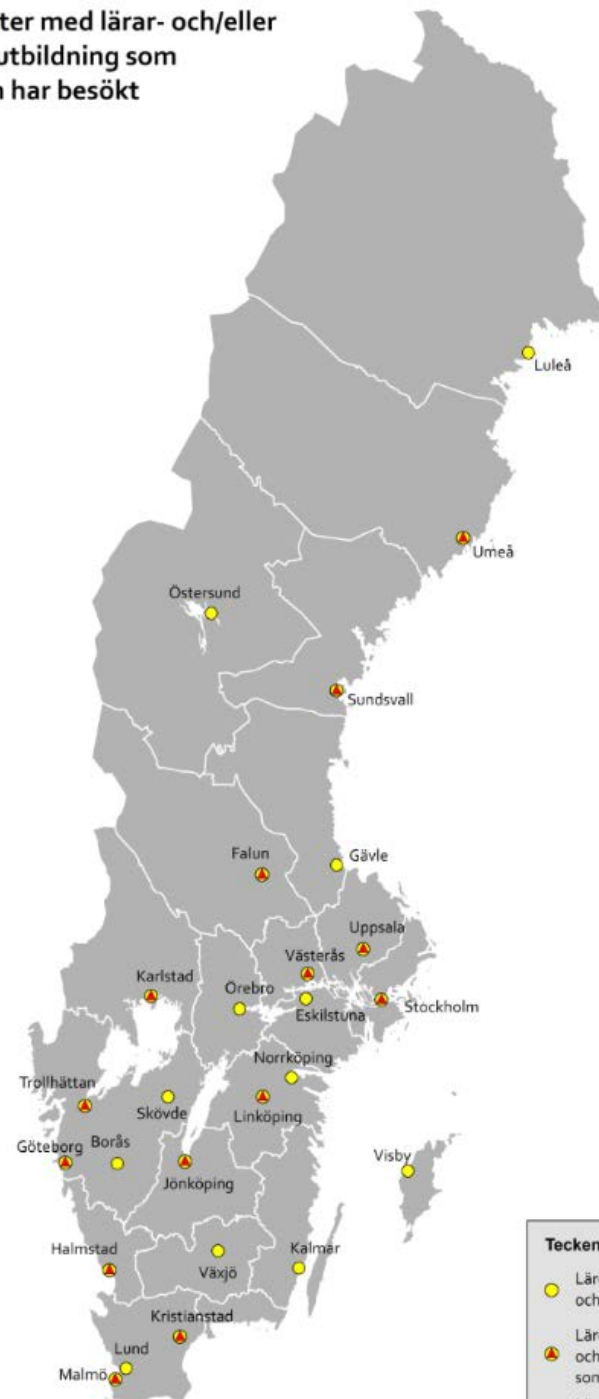

Förbättringsloopen

14 GEMENSAMMA MÖTEN MED SAMVERKANSPARTERNA

- Umeå
- Sundsvall
- Falun
- Uppsala
- Västerås
- Stockholm
- Karlstad
- Trollhättan
- Linköping
- Göteborg
- Jönköping
- Halmstad
- Kristianstad
- Malmö

Teckenförklaring

- Lärosätesorter med lärar- och/eller förskollärarytutbildning
- ▲ Lärosätesorter med lärar- och/eller förskollärarytutbildning som utredningen har besökt
- Länsgräns

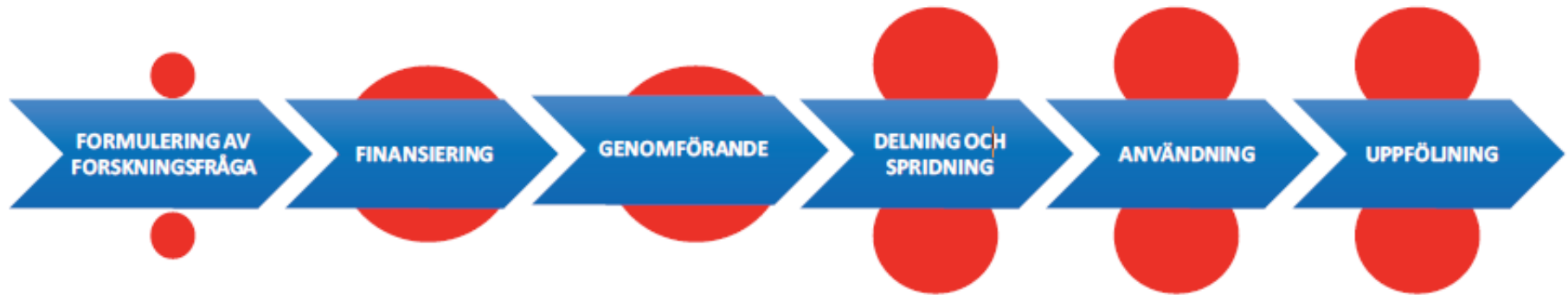
FRÅGEOMRÅDEN

- **Vad, eller vilka faktorer, påverkar långsiktigheten i samverkan om praktiknära forskning**
- **Vilka är framgångsfaktorer respektive begränsningarna för samverkan om praktiknära forskning**
- **Hur utvärderas samverkan kring praktiknära forskning**
- **Hur utformas samverkansavtalen, finns det olika typer av överenskommelser**
- **Hur ser finansieringsmodellen ut**
- **Hur används praktiknära forskning i arbetet med att utveckla skolan resp. lärarutbildningen**

SLUTSATSER

- **Samverkansformerna ser olika ut beroende på vilka som samverkar, i vilket syfte de samverkar och vad deras samverkan avser.**
- **Det går inte att uttala sig generellt om vad en gemensam samverkansmodell skulle kunna vara och hur den uppnås bäst.**
- **Den praktikhäna forskningen karakteriseras av ett antal steg. Graden av samverkan varierar mellan stegen.**

SKOLVÄSENDET

LÄROSÄTEN

 Samverkan

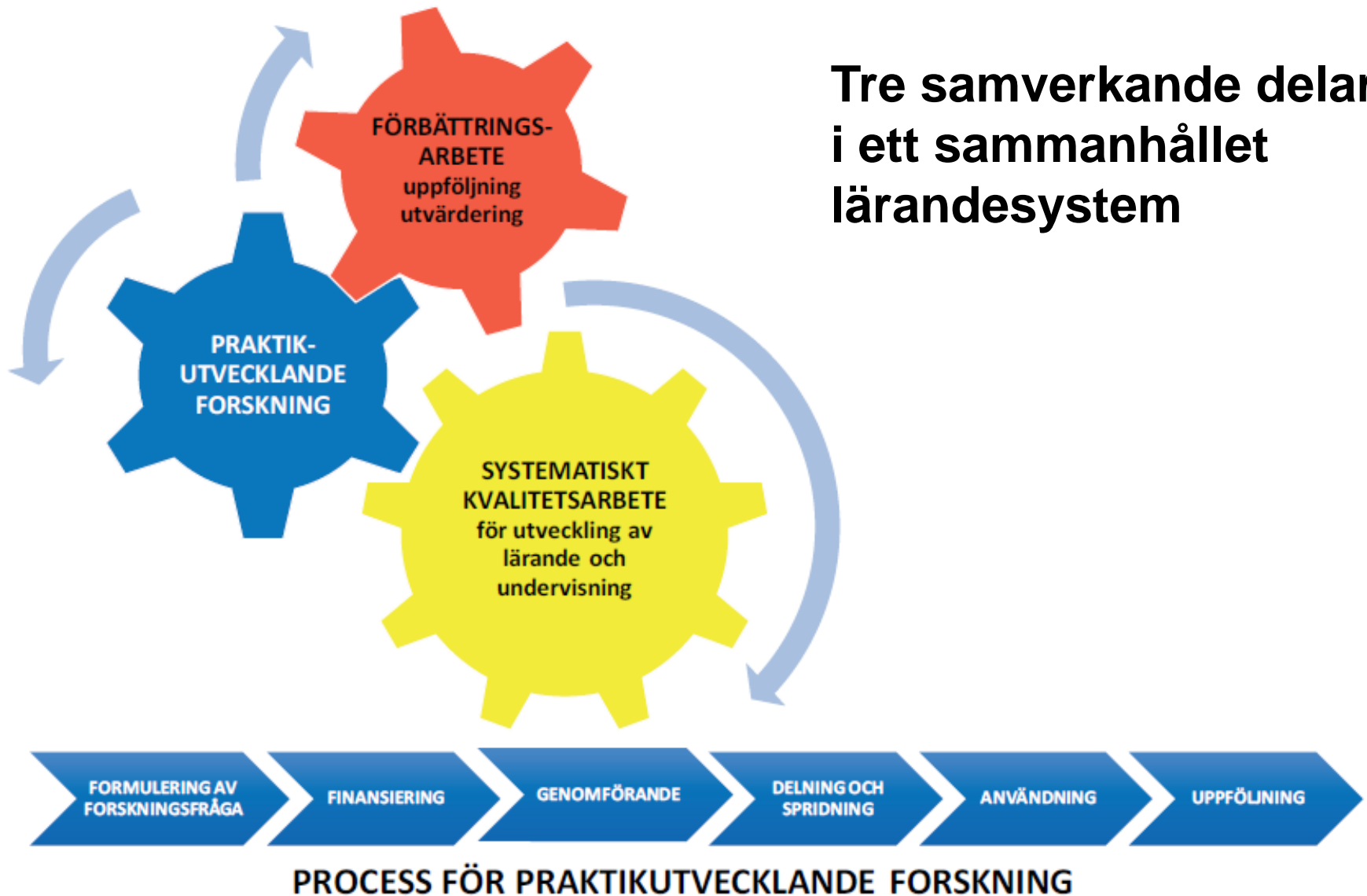
SLUTSATSER (forts.)

- **Samverkan kring praktikinära forskning kan bidra till förbättringsarbete avseende lärande såväl i skolsystemet som i lärarutbildningarna.**

Det förutsätter:

- **ett etablerat systematiskt kvalitetsarbete**
- **en tydlig process för praktikutvecklande forskning**
- **forskningsmetoder som involverar lärare**
- **att lärarstuderande deltar i FoU arbete under VFU**
- **uppföljningar och utvärderingar**

Tre samverkande delar i ett sammanhållet lärandesystem

SLUTSATSER (forts.)

Det finns ett behov av att

- **tydliggöra skolhuvudmännens ansvar att medverka i praktikinära forskning**
- **fortsatt utveckla ett system för systematisk kunskapsuppbyggnad om praktikinära forskning**
- **fortsätta stödja vidareutbildning och forskarutbildning för lärare, förskollärare och skolledare**
- **rikta successivt ökade resurser till området**

REKOMMENDATIONER

- 1. Stärka skolhuvudmännens medverkan i praktikhära forskning**
- 2. Stärka lärosätenas roll i utbildningssystemet**
- 3. Skapa utrymme för samverkan i det dagliga arbetet**
- 4. Utökat uppdrag till Skolforskningsinstitutet**
- 5. Öka medelstildelingen för praktikhära forskning**
- 6. Förtydliga uppdraget till försöksverksamheten med praktikhära forskning**

1. Stärka skolhuvudmännens medverkan i praktikinrä forskning

Skolhuvudmän:

- tydlig och varaktig ingång för samverkan
- tydligt och varaktigt stöd för förbättringsarbete

Regeringen:

- överväga en reglering av huvudmännens medverkan
- påskynda övergången till ett öppet vetenskapssystem

2. Stärka lärosätenas roll i utbildningssystemet

Lärosäten:

- gemensam ingång för samverkan kring lärar- och förskollärarytbildningarna och relaterad forskning
- tydligare forskningsintegrera VFU och utbildning
- premiera samverkan i forskning och utbildning
- arbeta för att attrahera motiverade studenter

Regeringen:

- överväga en översyn av examensbeskrivningarna för lärar- och förskollärarexamina

3. Skapa utrymme för samverkan i det dagliga arbetet

Lärosäten:

- inom ramen för forskares och lärares arbetsuppgifter skapa utrymme för samverkan kring såväl praktiktäna forskning som lärar- och förskolläroarutbildningar

Skolhuvudmän:

- inom ramen för lärares och förskollärares arbetsuppgifter skapa utrymme för samverkan kring såväl praktiktäna forskning som lärar- och förskolläroarutbildningar

4. Ett utökad uppdrag till Skolforskningsinstitutet

Regeringen:

- öka Skolforskningsinstitutets förvaltningsanslag för att möta behovet av systematiska översikter
- anslå medel till Skolforskningsinstitutet för att intensifiera arbetet med databasen med information om kunskapsluckor
- uppdra åt Skolforskningsinstitutet att utveckla och ansvara för en nationell webbplats för att underlätta för verksamma inom skolväsendet att medverka i praktiktäna forskning

5. Öka medelstildelningen för praktiknära forskning

Lärosäten:

- säkerställa att medel avsätts inom ramen för den interna resursfördelningen

Regeringen:

- säkerställa forskningsmedel i proportion till utbildningsvolymen
- uppdra åt lämplig myndighet att göra en översikt över befintlig finansiering
- överväga en strategisk satsning i nästa forskningspolitiska proposition
- verka för att praktiknära forskning ska ingå i EU:s nästa ramprogram för forskning och innovation

6. Förtydliga uppdraget till försöksverksamheten med praktikhära forskning

Regeringen:

- förtydliga uppdraget till försöksverksamheten med praktikhära forskning

Utredningen har identifierat några områden att utveckla och pröva:

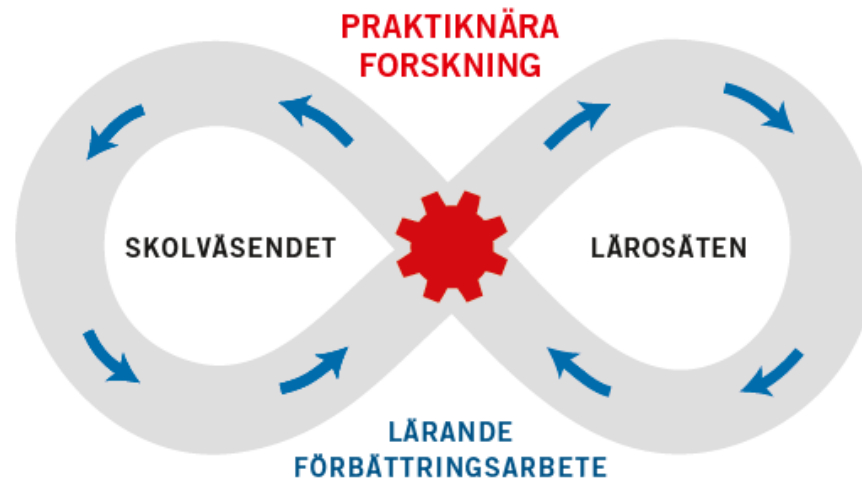
- metoder för att initiera och precisera forskningsfrågor
- gemensamma forskningsmiljöer
- finansieringsmodeller där alla parter bidrar
- former för fördelning av arbetstid och arbetsuppgifter
- modeller för att skala upp forskningsprojekt
- modeller för att tillgängliggöra forskningsresultat
- underlätta för skolhuvudmän att hitta rätt samverkanspart
- utveckla VFU
- utveckla handledarrollen inom VFU

FORSKA TILLSAMMANS

– samverkan för lärande och förbättring

(SOU 2018:19)

Betänkande av Utredningen om praktikhära skolforskning i samverkan
Särskild utredare Cecilia Christersson